

slag til Udeladelse af den første Deel af § 23. Der har været en saa overveiende Stemning i Udvalget for denne Deel af Paragraphen, at jeg ikke har fundet tilstrækkelig Grund til at dissentiere. Det Forslag, som hertil er stillet af Udvalget, gaaer jo kun ud paa Noget, der er af meget ringe Betydning. Det gaaer jo kun ud paa, at Sædegaardseierne ikke skulle nyde den Fritagelse for de almindelige Udgifter ved Testamenters Oprettelse, som ved de Bestemmelser, der ordne Selveterbøndernes Testationsret, er indrømmet disse, ligesom man heller ikke har meent, at der var nogen Anledning til at give Sædegaardseierne den Ret, som man for hundrede Aar siden fandt Anledning til at indrømme Bønderne til at kunne oprette Testamenter ved at dictere dem til Thingprotocollen. — Derimod hører jeg til det Fleertal af Udvalget, der foreslaaer, at den sidste Deel af § 23 skal udgaae. Den Bestemmelse, vi foreslaae udeladt, gaaer jo ud paa, at det skal tillades en Fader, naar han bestemmer, at hans Eiendom skal tilfalde et af hans Børn, da tillige at bestemme, at Barnet skal sættes ud af Raadighed over Eiendommens Substant. Lovudkastets Motiver paa-beraabe sig Analogien af den almindelige Arveforordning af 21de Mai 1845 § 28. I denne Lov bestemmes der jo nemlig, at en Fader har Ret til, naar han frygter for, at en af hans Sønner ikke vil være tilstrækkelig huusholderisk, at sætte en Capital fast for ham, saaledes at han kun kan nyde Renterne deraf. Dette forekommer Fleertallet at være en meget naturlig Maade for en Fader at sørge for sit Barn paa, naar han mener, at det ikke paa tilbørlig Maade vil holde Huus med sin Arvelod. Derimod forekommer det Udvalget, at det forholder sig ganske anderledes, naar Talen er om faste Eiendomme; det synes dog ingenlunde naturligt, at en Mand, der har saa liden Tro til sit Barns Huusholderiskhed, at han anseer sig foranlediget til at træffe den Art Dispositioner, dog vil sætte Barnet i en Bedrift, om hvilken det dog er umuligt at vide, om det ikke netop for Bedriftens Skyld maaskee vil blive nødvendigt at træffe Dispositioner over Substanten, at optage Baan i Eiendommen. Vi

kanne derfor heller ikke betragte denne Bestemmelse i Lovforslaget som egentlig udgaaet fra den samme Tanke som den, hvorfra Bestemmelsen i Arveforordningens § 28 er udgaaet; vi kunne ikke see, at der i denne findes Noget til Støtte for en saadan Bestemmelse. Denne har sin Grund i en Bestræbelse for at ville gjøre det muligt at bevare Eiendommen i længere Tid i den samme Familie, at ville gjøre det muligt for en Fader at lægge et fideicommissarisk Baand paa sin Eiendom, om end kun for en kort Tid; men det er Noget, hvorom vi mene, at, om det end ikke er i Strid med Grundlovens Ord, saa maa det dog siges at være i Strid med Grundlovens Aand, saaledes at give en Afgang til at fastsætte fideicommissariske Bestemmelser med Hensyn til Jordelendomme. Det maa derhos erindres, at medens det var tidligere tilladt at oprette fideicommissar, saa blev det dengang kun tilladt at oprette saadanne af store Jordelendomme, medens det nu er Tanken at give en saadan Tilladelse — om end kun i et mindre Maal — med Hensyn til alle Eiendomme. Dette forekommer os at være stridende mod Grundlovens Aand, og vi kunne saa meget mindre billige, at en saadan Bestemmelse tages her, som den efter vor Formening ikke staaer i nogen naturlig Forbindelse med nærværende Lov.

Carlsen: Naar jeg har tiltraadt Forslaget under Nr. 28 til § 23 om, at der skal benyttes en anden Form ved Affattelsen af de der omhandlede Testamenter, naar Testatorerne ere Sædegaardsetere, end naar de ikke høre til denne Klasse, saa kan jeg ikke sige Andet til Forsvar derfor, end at jeg, uagtet jeg egentlig i og for sig anseer det for temmelig ligegyldigt, om noget Saadant kommer til at staae i Paragraphen eller ikke, dog har gjort det, fordi jeg blev oplyst om, at de vedkommende Embedsmænd ellers vilde kunne komme til at skrive Testamenter for Sædegaardseierne uden at erholde nogen Betaling derfor, ligesom det vel ogsaa kan være, at den gamle Form hvorunder Friheden til at oprette Testamenter er indrømmet Selveterbønderne, kan være Nutti-